

KRINGGESPREK

in kleine kring

Doelen: Geschikte situaties voor gesprekken - Gesprekken in de kleine kring - Strategieën om taal uit te lokken - Leidstervaardigheden bij gesprekken

Documenten:

- 'Gesprekken met kleuters'

Geschikte situaties voor gesprekken

- Routines of dagritmeactiviteiten
- Vrij spel in de hoeken
- Interactie in de (kleine) kring
- Denkspelletjes of probleemsituaties in de (kleine) kring
- Gesprekken bij taaltekeningen
- Informele gesprekken tussen activiteiten door
- Praten tijdens het uitvoeren van opdrachten

Gesprekken in de kleine kring

- Alle deelnemers zijn gelijkwaardig.
- De kleuters praten over een betekenisvol en interessant onderwerp.
- De leidster vervult de rol van coach.
- Aanleidingen: een concreet voorwerp, een ervaring, een bepaalde gebeurtenis, een voorgelezen boek.
- In het begin speelt de leidster een actieve rol: Ze laat met haar gedrag zien hoe je naar elkaar luistert, hoe je ideeën verwoordt, hoe je vragen aan elkaar stelt, hoe je je best doet om elkaar te begrijpen en hoe je op elkaar reageert.
- Het doel is niet dat de kleuters iets leren, maar wel dat ze hun taal actief oefenen.

Onderzoek heeft aangetoond dat de kleine kring geschikter kan zijn voor de taalontwikkeling dan traditionelere onderwijsactiviteiten zoals het vrije kringgesprek, het onderwijsleergesprek en kinderen in een groepje. (...) De kinderen gebruikten aan het einde van het jaar anderhalve keer meer complexe taalfuncties in de kleine kring dan in traditionele activiteiten.

Strategieën om taal uit te lokken

- Meegaan met een uitspraak of redenering
- Opzettelijk een fout maken
- Twijfel zaaien
- Doorvragen
- Als leerkracht een eigen ervaring vertellen

Leidstervaardigheden bij gesprekken

- Handelingen verwoorden
- Beurt beschermen
- Ruimte scheppen voor de inbreng van de kleuter
- Beurt doorspelen
- Gevarieerd vragen stellen
- De kijk van de kleuter respecteren
- Prikkelende beweringen doen
- Ingaan op de inhoud
- Betekenisonderhandeling
- Samenvatten en/of herverwoorden

Het onderzoek wijst er ook op dat leerkrachtgedrag in het gesprek een belangrijke rol speelt. (Van de Beek, 2001)

Enkele tips die je kan gebruiken bij een kringgesprek bij de jongste kleuters; gebaseerd op de 3 cirkels

Buitenste/blauwe cirkel: een positief, veilig en rijk klasklimaat:

- Zoek een veilige, afgeschermd plaats om je kringgesprek aan te vatten. Denk er tevens aan dat je nog overzicht hebt over de klas of dat je een collega vraagt klas te houden.
- Zorg voor herkenbaar materiaal, iets waar de kleuters zich mee kunnen identificeren. Hun interesses/talenten aanspreken. (observeer goed op voorhand)
- Geef ze tijd om te praten of na te denken wat ze willen zeggen.
- Maak het gezellig in je hoek/klas.
- Je mag ook op voorhand enkele woorden in de moedertaal opzoeken als dat het gesprek kan vergemakkelijken, gebruik de moedertaal positief.
- Zorg voor zo weinig mogelijk prikkels van buitenaf.
- Een “niet-storen-ketting” kan ook van pas komen. Afspraken maken in de mate van het mogelijke.
- Alle deelnemers zijn gelijkwaardig
- De kijk van de kleuter respecteren
- Zet je op gelijke hoogte/oogcontact
- Maximum 5 kls....ideaal is 3 a 4 (heterogeniteit)
- Niet te lang...max 15'
- Visualiseer
- ...

Middelste/groene cirkel: betekenisvolle taken:

- Kies een betekenisvol en interessant onderwerp
- Het doel is niet dat de kls iets leren, maar wel dat ze hun taal actief oefenen.
- Uitdagend/motiverend
- Op niveau
- ...

Binnenste/rode cirkel: ondersteuning door interactie:

- De L. vervult de rol als coach.
- In het begin speelt de L. een actieve rol: ze/hij laat met haar gedrag zien hoe je naar elkaar luistert, hoe je ideeën verwoordt, hoe je vragen aan elkaar stelt, hoe je je best doet om elkaar te begrijpen en hoe je op elkaar reageert.
- Meegaan met een uitspraak of redenering
- Opzettelijk een fout maken
- Twijfel zaaien
- Doorvragen
- Als leerkracht een eigen ervaring vertellen
- Handelingen verwoorden
- Beurt beschermen
- Ruimte scheppen voor de inbreng van de kleuter
- Beurt doorspelen
- Gevarieerde vragen stellen/ afwisseling open en gesloten vragen; denkvragen;...
- Prikkelende beweringen doen
- Ingaan op de inhoud (niet focussen op de vorm)
- Samenvatten en/of herformuleren
- Leg de nadruk op kernwoorden (ev op voorhand een lijstje maken welke woorden er in dit gesprek aan bod kunnen komen)
- Mimiek en houding

Enkele voorbeelden van kringgesprekken bij de jongste kleuters

- Een kringgesprek beginnen met een memory.
Daarna vertellen over eigen verlangens.
- Een kringgesprek beginnen met een praatplaat over speelgoed en kaartjes erbij om bepaald speelgoed te zoeken op de plaat.
Daarna koppelen we hier een gesprek aan.
- Een kringgesprek beginnen met concreet speelgoed te benoemen en daar het gesprek aan koppelen.
- Een kringgesprek beginnen met mee te gaan spelen in de boekenhoek.
De leerkracht gaat erbij zitten en begint een gesprek over het speelgoed van de reclameboekjes of verwoordt het speelgoed uit een boek of vertelt een verhaal en begint daarna een gesprek rond het speelgoed in het verhaal.
- Een kringgesprek beginnen met mee te spelen in de poppenkamer. Er stelt zich een probleem voor bv: de leerkracht wilt een 'peer' eten maar dat is er niet in de poppenkamer... De kleuters gaan op zoek naar een oplossing hiervoor... Hier een kringgesprek starten.
- Een kringgesprek beginnen over je eigen ervaringen; al dan niet waar gebeurd.
- Een kringgesprek bij een tekening/een foto
- ...

Nog geschikte situaties voor gesprekken

- Routines of dagritmeactiviteiten
- In vrij spel in de hoeken/ meespelen
- Interactie losse context/informeel tss activiteiten door
- Interactie in de onthaalkring

- Denkspelletjes of probleemsituaties in de onthaalkring
- Interactie tijdens het uitvoeren van een opdracht
- ...

Nog goeie ideeën:

-
-
-
-
-